

1. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde “istemek” sözcüğü “gerek olmak” anlamında kullanılmıştır?

- A) Mustafa da benimle gelmek istedi.
- B) Başarıda kalıcı olmak çalışmak ister.
- C) Görevli, Ahmet Bey’in beni istediğini söyledi.
- D) Bu kitabı ben de senden isterim.

2. Aşağıdaki seçeneklerin hangisi sözlük sırasında üçüncü sırada gelir?

- A) Manda
- B) Madalya
- C) Merhamet
- D) Maraton

3. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde “göz” sözcüğü mecaz anlamıyla kullanılmıştır?

- A) İki göz evleri vardı eskiden.
- B) Bu başarıları yüzünden göze gelmiş.
- C) Masanın gözünde hep birkaç şeker olurdu.
- D) Nehrin gözlerine taş tıkamaya çalışmışlar.

4. I. Ben de seninle aramızdaki buzları eritmek isterim.

II. Onunla aramızda hep bir duvar oldu.

III. Bu aralar çok durgun görünüyordu.

IV. Elindeki sıcak bardağı masaya koydu.

Numaralanmış cümlelerden hangisinde altı çizili sözcük gerçek anlamıyla kullanılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

5. “Koparmak” sözcüğü aşağıdaki seçeneklerin hangisinde “kopmasına yol açmak, kopmasını sağlamak” anlamında kullanılmıştır?

- A) Bağcıklara çok asılırsan onları koparırsın.
- B) Kırılarda çiçek koparmakla meşguldü.
- C) Arada babasından fazla harçlık koparır, şehre gider.
- D) O sırada kızcağız keskin bir çığlık koparmasın mı?

6. • Bu yaz tatil yapamayacağıma yanıyorum.
• Vaktinde değiştirilmeyen kâğıt paralar yandı.
• Birimize kitaptan rastgele bir şey soracak olsa yandığımız gündü.
• Ateşler içinde, günlerce titreyerek yanar.

“Yanmak” sözcüğü yukarıdaki cümlelerde kaç değişik anlamda kullanılmıştır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

7. “Bakmak” sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde “bir işi yapmak, bir işi yapmakla görevli olmak” anlamına gelecek şekilde kullanılmıştır?

- A) Bu kadar insan senin eline bakıyor.
- B) Bu konuda herkes onun söyleyeceklerine bakacaktır.
- C) Evin bütün işleri bana bakıyor diye yakınırdı hep.
- D) Tapu dairesinde para işlerine ben bakıyorum.

8. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde birden fazla mecaz anlamlı sözcük kullanılmıştır?

- A) Ben de bu konuda yapamadıklarına yanıyorum.
- B) Bu işin başka bir yolunu bulmalıyız.
- C) Bizim yanmamız gençliğin tükenmesine arkadaşım.
- D) Ben de bu gözle olaya baktığım için yanıldım.

9. • Otomobilden atlayıp vapura doğru seğirtti.
• Birinci sınıfı atladı.
• Atlasam bir vapura, şehre insem diyorum.

Aşağıdaki seçeneklerden hangisi atlamak sözcüğünün bu cümlelerde kazandığı anlamlardan biri değildir?

- A) Binmek
- B) Sınıfı okumadan geçmek
- C) Bir engeli sıçrayarak aşmak
- D) İnme

10. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde altı çizili sözcük mecaz anlamlıdır?

- A) Kitap çok ince olunca sevmiyorum.
- B) Bu konuda onun da ince fikirli olması gerekir.
- C) Bu adam bize karşı çok ince davrandı.
- D) Ben de bu güzelliğe bakmaya doyamıyorum.

11. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde göndermek sözcüğü ile yay ayraç içinde verilen anlam uymamaktadır?

- A) Bizleri sıkı çalıştırıp üniversiteye gönderdiler. (yollamak, ulaşmasını, gitmesini sağlamak)
- B) Güneş, ışığını Dünya'ya gönderir.(bir kaynaktan çıkıp gelmek)
- C) Beni İspanya'ya elçilik yapmaya gönderdiler. (yetki vererek gitmesini sağlamak)
- D) Elimizdeki tüm malları Ankara'ya gönderdik. (bir yere doğru yola çıkarmak)

12. Çok sıcak bir yazdı. O yaz sıcaklıklar ortalamaların üzerinde seyretmişti. Sıcaktan daralan kendini suya atıyordu. O yaz hepimiz sıcakların yüzünden çok sıkılmıştık.

Yukarıdaki parçada altı çizili sözcüklerden hangisi mecaz anlamlı kullanılmıştır?

- A) Sıcak
- B) Ortalama
- C) Daralan
- D) Yaz

1. “Görmek” sözcüğü aşağıdakilerden hangisinde yanına gidip konuşmak anlamında kullanılmıştır?

- A) Parkta gezerken eski komşumuzu gördüm.
- B) Gittiği her yerde büyük saygı gördü.
- C) Sen bizim oraları gördün mü hiç?
- D) Bugün şehre inip okul müdürünü göreceğim.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) İstanbul’a gidince önce yatacak bir yer aradık.
- B) Bu zulme daha ne kadar kör, sağır ve dilsiz kalacaksınız?
- C) Yağmur yağınca dam akmaya başladı.
- D) Susuz kalan çiçekler yavaş yavaş solmaya başladı.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir terim kullanılmamıştır?

- A) Zamir, ismin yerine kullanılan sözcüklere denir.
- B) Doktor, neşteri alıp ameliyata başladı.
- C) Ağacın dalları kışın kırılmıştı.
- D) Ay’a gönderilecek astronotlar eğitime başladı.

4. Filme yetişmek için çok hızlı yürüyordu.

Bu cümledeki altı çizili sözcüğün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vaktinde tamam olmak, bitmek
- B) Değmek, uzanıp dokunabilmek
- C) Vakit bulmak, yapabilmek
- D) Vaktinde varmak, vaktinde bulunmak

5. “Şimdi” sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde “birazdan” anlamında kullanılmıştır?

- A) Annem şimdi seni sordu bana.
- B) Nasıl yani, şimdi biz işten mi kovulduk?
- C) Ahmet de şimdi gelir.
- D) Şimdi mi aklına geldi beni aramak?

6. • Yanında bulundurmamak, alıkoymak
• Avlamak
• Gereğini yapmak, yerine getirmek

“Tutmak” sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde yukarıdaki anlamlarından biriyle kullanılmamıştır?

- A) Dün on tane lüfer tuttum.
- B) Ben Galatasaray’ı tutuyorum.
- C) Siz gelene kadar ben çocuğu tutarım.
- D) Babam sözünü tuttu ve beni lunaparka götürdü.

7. “Koku” sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) Yine paranın kokusunu aldı bu kurnaz Selim.
- B) Mutfaktan değişik bir koku geliyor.
- C) Bu kokuyu nereden aldın?
- D) Çiçeklerin kokusunu beğendin mi?

8. “Sürmek” sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde “önüne katıp götürmek” anlamında kullanılmıştır?

- A) Gidip gelmeniz neden bu kadar uzun sürdü?
- B) Dedem dün traktörle arka bahçeyi sürdü.
- C) Ellerine yumuşatıcı krem sürmüş.
- D) Çoban, koyunları ormana sürdü.

9. (I) Dersin başından beri can kulağıyla dinliyordum. (II) Öğretmenimiz ekler konusunu işliyordu. (III) Sözcüğün aldığı ekin kökle bağlantısı olmalıdır, dedi. (IV) Yani “kel”den kelebek, “sür-”den sürahi olmuyormuş.

Numaralandırılmış cümlelerin hangilerinde terim anlamlı sözcüklere yer verilmemiştir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) I ve IV

10. “Şafak” kelimesi aşağıdakilerden hangisinde cümleye zaman ilgisi katmamıştır?

- A) Kapayı hızla kapatınca bende şafak attı.
- B) Şafak sökerken çıkıp akşam dönüyorum.
- C) Yarından itibaren benim şafak otuz altı.
- D) Onu şafak vakti gülleri sularken gördüm.

11. “Kulak” kelimesiyle kurulan aşağıdaki deyimlerden hangisi farklı bir alana temas etmektedir?

- A) Adamcağız çocuğa göz kulak olmaya çalışıyordu.
- B) Herkes kulak kesilmiş bizim muhtarını dinliyordu.
- C) Onun bazı sözleri daha önce kulağıma çalınmıştı.
- D) Derslerdeki başarısı babasının kulağına gitmedi.

12. I. Odanın içi soba dumanıyla dolmuştu. II. Başaklar daha dolmadan dolu vurmuştu. III. Yaşı dolunca emekliye ayrılmak istiyor. IV. Her yaz bu sahiller teknelerle doluyor.

“Dolmak” kelimesi numaralandırılmış cümlelerin hangisinde “olgunlaşmak, erginleşmek” anlamında kullanılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

1. Gül yüzünde neden böyle hüzün var?
Elinde gül saçlarında beyaz kar.
Al yârini istediğin yere var.
Al elma ye sevdiğine hamur kar.

Yukarıdaki dizelerde hangi sözcük sesteşi ile birlikte kullanılmamıştır?

- A) Gül B) Var
C) Al D) Kar

2. Bu aralar onunla sık görüşmemizin sebebi de sensin.

Yukarıdaki cümlede altı çizili sözcüğün zıt anlamı hangi seçenekte kullanılmıştır?

- A) Bu benim de az bildiğim bir konu.
B) Kalabalık yerlerde yaşamayı sevmiyorum.
C) Seyrek saçlı bir adamdı seni soran kişi.
D) Tenha sokaklarda yürürken hep seni düşünürdüm.

3. 1. Evimize gelen misafirlere güler yüzlü davranmıyoruz.
2. Bu konuda ben de iyimser düşünüyorum.
3. Böyle her akşam geç gelecekse işimiz var.
4. Seninle çok güzel anılarımız oldu.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlelerdeki sözcüklerden herhangi birinin anlamdaşı ya da karşı anlamı değildir?

- A) Konuk B) Kötümser
C) Yok D) Gelmemek

4. Aşağıdakilerden hangisinde verilen sözcükler arasındaki anlam ilişkisi diğerlerinden farklıdır?

- A) Er-Geç B) Yalan-Yanlış
C) Sık-Seyrek D) Gece-gündüz

5. Geçen sene onunla ambulansla tanıştık. Sonra bizim eve misafir olarak geldi. Bu ziyaretinde bize getirdiği hediyeleri çok beğenmiştik.

Aşağıdakilerden hangisi, bu cümledeki sözcüklerden herhangi birinin eş anlamı değildir?

- A) Yıl B) Armağan
C) Cankurtaran D) Anı

6. Bir ana gülümserken yorgun ve güzel
Yüreği müjdelere tüy gibi hafiflerken,
Orda, bir çocuk doğar sınımsız dünyamıza
Burda ben...

Dal nasıl, yaprak nasıl, ekin nasıl büyürse
Toprak nasıl uyanırsa bir incecik yağmurdan
Orda bir çocuk büyür yumak yumak bir nurdan,
Burda ben...

Bu dördüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hafiflemek sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır.
B) Benzetme sanatına yer verilmiştir.
C) İkilemelere yer verilmiştir.
D) Eş sesli (sesteş) sözcüğe yer verilmiştir.

7. Aşağıdaki cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisinin zıt anlamlısı ayraç içinde yanlış verilmiştir?

- A) İşinde acemi olduğu belliydi. (usta)
 B) Yokuşu çıkınca dinlenmeye karar verdik. (iniş)
 C) Bu kadar korkak olacağını düşünmemiştim. (cesur)
 D) Kara haber kısa sürede yayıldı. (beyaz)

8. “Soluk” sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde “Üzerinde soluk renkli bir kazak vardı.” cümlesindeki kullanımının sesteşi olarak kullanılmıştır?

- A) Yüzün çok soluk, hasta mısın yoksa?
 B) Soğuk havada soluk almakta zorlanıyorduk.
 C) Bu soluk gömleği mi giyeceksin düğünde?
 D) Masaya soluk bir örtü serdi.

9. Düşüncelerimiz aydınlatır karanlıkları
 Dudaklarında açılısın
 Gülücükler çiçek çiçek
 Vakit varken
 Ellerin hararetinden
 Isınsın bir insan eli

Yukarıdaki şiirle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İlk dizede zıt anlamlı sözcükler birlikte kullanılmıştır.
 B) “Hararet” sözcüğünün eş anlamlısı “kaynama”dır.
 C) Şiirde “el” sözcüğü “El adamı kıymet bilmez.” cümlesindeki kullanımının eş seslisi olacak şekilde kullanılmıştır.
 D) Şiirdeki “zaman” sözcüğünün eş anlamlısı “vakit”tir.

10. Aşağıdaki cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisinin eş anlamlısı ayraç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Benim payıma 3 kilo elma düştü. (hisse)
 B) İrmak kenarında birkaç balıkçı vardı. (nehir)
 C) Bu macera hepimizin hoşuna gitmişti. (heyecan)
 D) Tüm uyarılarıma rağmen beni dinlemedi. (ikaz)

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zıt anlamlı sözcükler birlikte kullanılmamıştır?

- A) Buraya taşınalı aşağı yukarı on yıl oldu.
 B) Çok cimriydi, hatta ona “pinti” lakabını taktılar.
 C) Çürük temel üzerine sağlam bina inşa edilemez.
 D) On yıllık savaştan sonra nihayet barış sağlandı.

12.

	Sözcük	Eş anlam	Zıt anlam
1.	kaygı	tasa	endişe
2.	savaş	harp	barış
3.	yaşlı	ihtiyar	genç
4.	fakir	yoksul	zengin

Yukarıdaki tabloda kaç numaralı satırda bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) 1
 B) 2
 C) 3
 D) 4

TÜRKÇE DERSİ ETKİNLİK PAYLAŞIMI VE DENEME VAKTİ

5. SINIF KAZANIM TESTLERİ CEVAP ANAHTARI

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
TEST 1	B	D	B	D	A	D	D	C	C	C	A	C
TEST 2	D	B	C	D	C	B	A	D	B	A	A	B
TEST 3	D	C	D	A	D	C	D	B	B	C	B	A